

Norrbottens Spelmansförbund

Medlemsbladet Nr 22, januari 2017.

Avsändare: Norrbottens Spelmansförbund, c/o Birger Grahn, Stenudden 3A, 97594 Luleå.

Ordföranden har ordet:

Gott nytt spelår på er alla!

2017 startade med en hejdundrade förkylning för undertecknad men jag hoppas att ni har klarat er bättre än jag.

2016 blev ju ett fint år sett ur en musikalisk synvinkel. Spelmansstämmor och spelträffar avlöste varandra i rask takt. Vi fick vara med och återuppliva en insomnad spelmansstämma i Sorsele, mer om detta längre fram i bladet.

Utgivningen av vishäftet "Visor i Norrbotten" verkar ha fallit väl ut då den första tryckningen raskt sålde slut men ha förtröstan, fler ex kommer snart.

Pite Folkmusik och Dansskola kom med en tidig julklapp då vi fick se och höra den nystartade folkmusikensembeln "Pite Folkvagn" uppträda på Pitefolk, Norrbottens allra första kulturskoleensemble för just folkmusik. Kul tycker vi!

Påminner om att vi väldigt gärna mottar material till vår hemsida om ni känner att ni har något att dela med er av från spelträffar, träningstillfällen, stämmor, noter eller annat som ni vill dela med er av. Skicka in på www.kontakt@bdfolk.se

Med förhoppning om ett glädjefyllt spelår och att få se er alla där ute i "buskarna"!

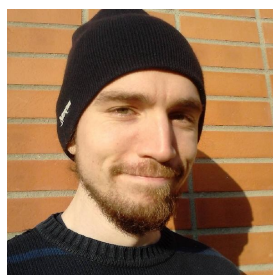
Stellan Backman

Ordf. Norrbottens Spelmansförbund

Nyss var det:

Trettonhelgskurs om Spel-Viktor och Gena.

Folkdansringen Övre Norrland ordnade traditionsenligt kurs vid trettonhelgen, eller lördag-söndag 7-8 januari 2017. Vi c:a dussinet spelmän från Luleå, Boden och Piteå som gick musikkursen fick en intressant genomgång av låtar efter Karl-Viktor "Spel-Viktor" Burman i tradition efter Eugenia Norén.

Arvid Staaf

Bengt Martinsson

Arvid Staaf lärde ut låtar efter Spel-Viktor och Bengt Martinsson medverkade och berättar om Eugenia och om de kontakter han hade med henne och med andra gamla spelmän.

I huvudet på en stämмоarrangör.

Hösten 2014 arrangerade Sorsele Folkmusik och Dansförening sin sista spelmansstämma i Sorsele. Vi var många som kände oss modstulna av detta faktum då Spelmansstämman i Sorsele varit en av höstens absoluta höjdpunkter. Ett drygt år senare beslöt jag och min ordförande kollega i Västerbottens Spelmansförbund Hans-Ove Forsell oss för att återuppliva Spelmansstämman i Sorsele.

Vi beslöt oss för att hålla saken hemlig i början då vi ville att det skulle bli en överraskning för alla och sannerligen, en överraskning blev det. Anmälningarna strömmade in och Isabella Silén i Sorsele som agerade "mullvad" i Sorsele hade ordnat boendet precis som förr om åren.

Några detaljer fick lov att bli annorlunda från förr om åren. Hembygdsgården drivs under ny regi och för att hålla nere kostnaderna så beslöt vi oss att hålla frukosten i egen regi på campingen vilket verkade fungera precis lika bra.

Natt-jam i Hembygdsgården i Sorsele

Själva stämman hade vi placerat i dansrotundan strax bredvid Hembygdsgården och vilken succé det blev, drygt 70 tillresta gäster samt public från orten bidrog till att skapa en gemytlig stämning och det syntes i alla glada ansikten att stämman var hett efterlängtd.

Programmet bjöd på variationsrik musik från både Sverige och Norge och det var en utmaning att få plats med alla grupper på spellistan då så många ville bidra. Musiken fortsatte att förgylla den kalla septembarnatten

långt in på småtimmarna och alla var rörande överens om att komma åter nästa år.

Spelmansstämman var ett samarrangemang mellan spelmansförbunden i Norr och Västerbotten och vi hade mycket god hjälp av Sorsele Folkmusik och Dansförening.

Ett särskilt tack vill vi rikta till Sorsele Kommun som gjorde det hela möjligt ekonomiskt. Stort tack!

Stellan Backman ordf. Norrbottens Spelmansförbund

Riksmöte för SSR, i Skellefteå

Sveriges Spelmäns Riksförbund, SSR, kommer i år att hålla sitt Riksmöte (årsmöte) i Skellefteå, den 1-2 april, med Västerbottens spelmansförbund som värd.

Där kommer bland annat Magnus Gustafsson från Småland att berätta om sin avhandling, Polskans historia. Från Gotland kommer professor Owe Ronström för att prata om folkmusikens förändrade situation. Vid mötet kommer även spelman Thomas Andersson att medverka.

Förutom de som Norrbottens spelmansförbund sänder som delegater, rekommenderas så många som möjligt att delta vid detta unika tillfälle, dels att lyssna till intressanta föredrag, och även att träffa spelmän från hela landet.

Betala medlemsavgift för 2017!

Årsavgiften är 200:- kr för vuxna och 50:- kr för ungdomar upp till 18 år. Ingen särskild familjeavgift tillämpas längre. Betala avgiften snarast, och senast den 31 januari, så underlättas arbetet för kassören. **Avgiften sätts in på bankgiro 247-0920.**

Vill du ha en **faktura**/betalningsunderlag så skriv ut bilagda MEDLAVG.PDF och lägg bland dina räkningar så kommer du ihåg att betala.

23-26 FEBRUARI 2017

UMEFOLK

UMEÅ FOLKETS HUS | BILJETTCENTRUM.COM

**Kardemimmit (FIN) • Red Tail Ring (USA)
Ulrika Bodén & Ahlberg, Ek, Roswall • Triakel
Thomas Andersson • Anna Öberg & Anders Löfberg • Rim
Mullin Mallin Band • Magda Andersson • Mittfolk • Lisas
Hyllning till Hillevi • Murhaf med vänner • Soul feet (IND)**

Allspel • Trio Törn • Västerbottensspelmansförbund • Paddy Person Group • Vdala spelmanslag
Sammani • Burnstein Orchestra/Umeå musikskolas folkmusikgrupper/EI Sistema/Rethink
Rallarros • Umeå spelmanslag • Det ljusnar • Framnäs folkhögskolas folkmusiklinje • Boll-
näsbygdens spelmanslag • Alva Granström & Magdalena Eriksson • Virrvarr • Melpa-Jockes
Jam Club • Sväv • Birka folkhögskola • Hedershettan • Färviolerna • Viktoria Ahlman Band
I rörelse - en västerbottensk musik- och dansföreställning • Resan till Dalen • Gun-Britt å
dom • Järvsö spelmanslag • Lilla trollet Skrutt • Bollnäsbygdens spelmanslag • Olov Lindroth
Dans • Barnföreställningar • Kortkurser • Seminarium

Umeå Folkmusikförening

UMEÅ
KOMMUN

Bilda

Boka in:

Spelmansstämman i Gammelstad, helgen före midsommar, 16-18 juni 2017!

Vid fredagskvällens konsert i Gammelstads kyrka, medverkar dels spelmannen Thomas Andersson, dels även Anna Fält.

Thomas behöver väl ingen närmare presentation här, men om Anna Fält kan berättas att hon är finsk folkmusiker och utbildad folksångpedagog som nu förtiden är bosatt i Malmö. Hennes spelning baseras på urgamla traditioner från Skandinavien och Ryska Karelen. Anna har även musiker med sig denna gång.

Av Anna kommer vi inte bara få uppleva finskt vemod, glada festliga visor, tradition och ny-skapad musik. Lördag förmiddag planeras även en sång-workshop med Anna, kl. 10-11.45 (före själva spelmansstämmans inledning).

Kallelse till Årsmötet 2017

Söndag den 12 mars 2017,

kl. 12.00

Plats: Luleå Hembygds-gilles lokal,
Rutviksvägen, Gammelstad.

Boka redan nu in tiden i din almanacka!

Om polskans historia

"En studie i melodityper och motivformer med utgångspunkt i Petter Dufvas notbok. Polskan i alla dess olika former, var den dominerande musiken och dansen hos den svenska allmogen i närmare 300 år. Under andra namn var den också populär i Norge och Finland, samt delvis i Danmark. Namnet röjer kopplingar till Polen och i denna avhandling gör spelmannen och musikforskaren Magnus Gustafsson ett försök att teckna dess historia mot bakgrund av bevarade handskrivna notböcker/spelmansböcker."

Så står det på omslaget till Magnus Gustafssons doktorsavhandling. Avhandlingen är 930 sidor tjock och ett enormt researcharbete ligger bakom. M G nagelfar tidigare forskares arbeten och slutsatser, och det är många gamla "sanningar" som här desarmeras.

Men en märklighet med avhandlingen är att uppfattningen att Västerbotten, Norrbotten och Lappland ligger utanför polskans spridningsområde vidmakthålls. På sid. 57 finns en karta ur musikforskaren Carl Allan Mobergs arbeten och där är inte ens Ångermanland med. Eftersom M G ändå har haft tillgång till ett så enormt material borde han ha kunnat dementera denna väl ingrodda "sanning". M G skriver på sid. 805 "enligt mina beräkningar finns det ytterligare c:a 400 notböcker bevarade i Sverige". Förutom de 368 notböcker som sedan 2007 är digitaliserade och tillgängliga på nätet.

Den stora Fjeru-Jani samlingen är exakt den typ av notbok som har varit föremål för M G:s intresse, och den har varit tillgänglig på Svenskt Visarkiv sedan 1996. Men den förtigs helt av M G eller exkluderas medvetet. Inte heller spelmansboken efter Winblad/Engelmark som har varit tillgänglig på Norrbottens Museum är studerad eller ens omnämnd. M G skriver också på sid. 825 att "ambitionen har helt enkelt varit att följa spelmansböckernas polskor framåt och bakåt i både tiden och rummet". Tyvärr måste konklusionen av M G:s doktorsavhandling bli att även i fortsättningen kommer polskan inte att ha existerat i Norr- och Västerbotten och Lappland. /Mats Nordström

Viktiga datum under våren 2017:

28 januari: Midvinterfolk, Kulturens hus, Luleå, se www.midvinterfolk.se

23-26 februari: Umefolk, se www.umefolk.com

12 mars: Årsmöte Norrbottens Spelmansförbund

1-2 april: Sveriges Spelmäns Riksförbund, Riksmöte i Skellefteå

16-18 juni: Spelmansstämman i Gammelstad